

VÁLASZADÓ

2020/2. február

Társasági adózás 2020

Egyéni vállalkozók: új előírások

Szálláshely-szolgáltatás áfaszabályai

Minimálbér-emelés szja-hatásai

Kérdések és válaszok

ADÓ
2020

2

Kedves Olvasó!

Az idei év is számos jelentős adójogszabály-módosítással indult, amelyekről részletes cikkekben számolt be az Adózóna. Az egyik legjelentősebb változás, hogy január 1-jétől 18-ról 5 százalékra csökkent a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás áfamértéke. Kétrészes cikkben tisztázzuk a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás fogalmát, a jogszabályban szereplő átmeneti rendelkezéseket, elemezzük a szálláshely, illetve az étkezés (és egyéb kapcsolódó szolgáltatások) viszonyát, s ismertetjük a turizmusfejlesztési hozzájárulással kapcsolatos szabályokat.

Négy törvény módosította idén január 1-jei hatállyal a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényt. Kétrészes írásunkban ismertetjük e törvények által az adóalapot érintő változásokat, a tőkekivonás esetére, az adóelkerülési lehetőségek kivédésére vonatkozó szabályokat.

Egyéni vállalkozóból egyszemélyes kft.-vé válás, áttérés evéről, vállalkozói igazolványok, az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének és a változásoknak a bejelentése, bevételt csökkentő kedvezmények – mind-mind olyan téma, amit érintettek a közel-múlt jogszabályváltozásai.

Egyéb izgalmas területeken, mint például az adatbiztonság is folyamatosan vannak említésre méltó fejlemények; példa erre egy ellenőrző hatósági döntés arról, hogyan használhatják privát célokra a munkavállalók a munkahelyi e-mail-fiókjukat, anélkül, hogy a munkáltatóknak adatvédelmi bírságtól kellene tartaniuk.

Változtak a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás áfaszabályai

2020. január 1-jétől 18-ról 5 százalékra csökkent a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás áfamértéke. Kétrészes cikkünk első felében (a témában a közelmúltban megjelent NAV-tájékoztatóban foglaltakat is elemezve) tisztázzuk a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás fogalmát, illetve a jogszabályban szereplő átmeneti rendelkezéseket, a második részben pedig a szálláshely, illetve az étkezés (és egyéb kapcsolódó szolgáltatások) viszonyát elemezzük, s ismertetjük a turizmusfejlesztési hozzájárulással kapcsolatos szabályokat.

A kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás fogalma

Kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás alatt értendő minden olyan alapvetően turisztikai jellegű szolgáltatás, amely során ellenérték fejében az adott szálláshelyre vonatkozó jogszabályok szerinti követelményeknek megfelelő szállás biztosítása történik, így különösen:

- a szálloda, panzió, kemping, üdülőház, turistaszálló, ifjúsági szálló által nyújtott szálláshely-szolgáltatás;
- az üdülők szálláshely szolgáltatása (függetlenül attól, hogy a szolgáltatást igényjogosultak és azok hozzátartozói, vagy más személy veszi igénybe);
- a kollégiumok, diákotthonoknak azon szálláshely-szolgáltatása,

amely az áfatörvény 85. § (1) bekezdés i) pontja alapján nem minősül adómentes tevékenységnek; valamint

- a magánszálláshelyek idegenforgalmi célú hasznosítása.

Az általános forgalmi adózás szempontjából kereskedelmi szálláshely-szolgáltatásnak nem az ágazati jogszabályokban ilyenként meghatározott, illetve a Központi Statisztikai Hivatal által ilyen TESZOR szám alá besorolt szolgáltatásokat kell tekinteni, hanem a szolgáltatás jellegadó tartalma alapján kell a minősítést elvégezni. Kereskedelmi szálláshely-szolgáltatásról beszélünk tehát minden olyan esetben, amikor az adóalany idegenforgalmi körben biztosít szállást a vendégének, azaz, ha olyan szálláshely szolgáltatásról van szó, amely alapvetően turisztikai jellegű – olvasható a NAV 2009/62. Adózási kérdésre támaszkodva kiadott tájékoztatójában.

Általános esetben egyszerűen el lehet dönteni egy adott szolgáltatásról, hogy az kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás-e vagy sem; de több esetben merült fel kérdésként, hogyan lehet megkülönböztetni a szálláshely-szolgáltatást a bérbeadástól. Ezzel kapcsolatosan szintén egy NAV-tájékoztató (Ingatlanok bérbeadásának, egyéb hasznosításának alapvető szabályai) nyújt iránymutatást.

A hivatkozott tájékoztató szerint: „míg bérbeadásnál a lakás hosszabb távú használatba adása a cél, addig szálláshely-szolgáltatásnál a magánszemély amellett, hogy az ingatlanát átmeneti időre biztosítja szálláshelyként, megjelenik a szolgáltató jelleg is, takarítás, esetleg reggeli biztosítása a vendég számára. Azaz a tevékenység szolgáltatás-jellege, üzletszerűsége kerül sokkal inkább előtérbe. Ebben az esetben tehát már nem beszélhetünk bérbeadásról, az ilyen tevékenység szálláshely-szolgáltatási tevékenységként minősíthető.

A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatására vonatkozó követelményeket a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. kormányrendelet tartalmazza. A rendelet a szálláshely-szolgáltatás fogalmának meghatározásakor visszautal a kereskedelemről ►

szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv.) értelmező rendelkezéseire, mely szerint szálláshely-szolgáltatás alatt üzletszerű gazdasági tevékenység keretében rendszerint nem huzamos jellegű, éjszakai ott-tartózkodást, pihenést is magában foglaló tartózkodás céljára szálláshely és az ezzel közvetlenül összefüggő szolgáltatások nyújtását kell érteni.

Egyéb szálláshelynek – a szálloda, panzió, kemping, üdülőház, közösségi szálláshely kivételével – a szálláshely-szolgáltatás céljára hasznosított, nem kizárólag szálláshelyszolgáltatás-rendeltetéssel létesített önálló épület vagy annak lehatárolt része minősül, ahol az e célra hasznosított szobák száma legfeljebb nyolc, az ágyak száma legfeljebb tizenhat.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény a szálláshely-szolgáltatók szűkebb körére speciális rendelkezést fogalmaz meg: fizető-vendéglátó tevékenységet folytatónak tekinti azt a magánszemélyt, aki – nem egyéni vállalkozóként – a kormányrendelet szerinti egyéb szálláshely-szolgál-

tatási tevékenység keretében nyújt szálláshelyet az adóévben ugyanannak a személynek 90 napot meg nem haladó időtartamra.”

Kérdésként merül fel, hogy miként kell megítélni azokat az eseteket, amikor egy panzióban hosszabb időtartamra (például 90 napot meghaladó időre) történik szobafoglalás. Itt elsősorban azt kell rögzíteni, hogy bár a személyijövedelem-adózásban fontos a fenti időtartam, a forgalmi adózásban viszont nem igazán számít. Mint ahogy az a fentiekből is kitűnik, a bérleti szolgáltatás és a szálláshely-szolgáltatás között inkább a szolgáltatás jellegében van különbség. Míg egy bérleti szerződés esetén a bérbeadó „csak” átadja az adott ingatlant/ingatlanrészét, a szálláshely-szolgáltatás ennél több, komplexebb: tartalmazza a rendszeres takarítást, ágynemű-, törölközőcserét, esetleg étkezés (különösen a reggeli) biztosítását. Ha egy adott szobát például hat hónapra veszi ki a szolgáltatást igénybevevő, de a szobához ezen szolgáltatások is járnak, akkor nem ingatlan-bérbeadásról,

hanem szálláshely-szolgáltatásról beszélünk. Az étkezésről – valamint az egyéb kapcsolódó szolgáltatások áfmegítéléséről – bővebben a cikksorozat következő részében írunk. Most vizsgáljuk meg (példákon keresztül) a 2019–2020-as évre vonatkozó átmeneti szabályokat!

A jogszabály átmeneti rendelkezése

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (áfatörvény) a kedvezményes, 5 százalékos adómérték alkalmazásával kapcsolatban átmeneti rendelkezést is tartalmaz. Ennek alapján az 5 százalékos adómértéket azokban az esetekben kell először alkalmazni, amelyekben a 84. paragrafus szerint megállapított időpont, azaz a teljesítés vagy a fizetendő adó megállapításának időpontja 2020. január 1-jére vagy azt követő időpontra esik.

A gyakorlatban három kérdés vetődött fel az átmeneti szabályokkal kapcsolatban: egyrészt, hogyan kell az előleget kezelni, másrészt, mit kezdjünk az „áthúzódó” ügyletek- ▶

adózóna

HIÁNPÓTLÓ ÖSSZEFOGLALÓ ÁTALAKULÁSHOZ, MEGSZÜNÉSHEZ

GYAKORLATI ÚTMUTATÓ TIPPEKKEL,
PÉLDÁKKAL AZ ADÓZÁSI ÉS MUNKAJOGI
KÉRDÉSEK MEGVÁLASZOLÁSÁHOZ

- Felelősség megszűnt cégek kötelezettségeiért
- Számviteli feladatok a felszámolás alatt
- Összeolvadás, szétválás, beolvadás

MEGRENDELÉS

MEGJELENT!

RENDELJE MEG 10% KIADÓI KEDVEZMÉNNYEL **3140 FORINTÉRT!**

kel, azaz abban az esetben, amikor a szálláshely-szolgáltatás kezdetekor még 18 százalékos, de a végén már 5 százalékos adókulcs vonatkozott a szolgáltatásra, harmadrészt pedig kérdésként vetődhet fel a szállodaiparban viszonylag gyakori utalványok rendezésének témaköre is.

Az előlegről a fent hivatkozott NAV-tájékoztató is rendelkezik: „ha a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás kapcsán 2020. január 1-je előtt előleg fizetésére (jóváírására, kézhezvételére) kerül sor, úgy az előleg vonatkozásában a 2019. december 31-éig hatályos adómértéket kell figyelembe venni. Ha az előleg jóváírása, kézhezvétele 2020. január 1-jén vagy azt követően történik, már a kedvezményes, 5 százalékos adómértéket kell alkalmazni”. Azaz, a szolgáltatásról kiállított végszámlát meg kell bontani, az előlegre 18, míg az afölötti összegre 5 százalékos adókulcs vonatkozik. Természetesen a megbontás attól is függ, hogy nettó-, vagy bruttó módon állapodtak meg a felek a szolgáltatás díjában.

Az áthúzódó ügyletek vonatkozásában az a kérdés szokott felmerülni, hogy meg kell-e bontani a szállodai szolgáltatásokat a 18 és az 5 százalékos adókulcs alá eső napok arányában (azaz, ha december 30-ától január 10-éig rendelte meg a szolgáltatást a vendég, akkor 2 nap 18 százalékos adókulccsal, míg 10 nap 5 százalékos adómértékkel adózik)? A válasz az, hogy nem kell mesterségesen megbontani a szolgáltatást: ha a szolgáltatás január 10-én teljesült, úgy az egész szolgáltatásra 5 százalékos adókulcs vonatkozik.

A szállodaiparban gyakran alkalmazott utalványok áfájának megítélése is kérdéses lehet az adókulcsváltozás miatt. A többcélú utalványok esetén (azaz olyan utalványnál, amelynek kibocsátásakor nem ismert a tárgyat képező termék értékesítésének, szolgáltatás nyújtásának teljesítési helye, vagy az adott termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás után fizetendő adó összege) sem azok kibocsátása, sem azok értékesítése nem keletkeztet adóköteles tényállást. Az adófizetési kötelezettséget csakis ezen utalványok beváltásakor lehet megállapítani, azaz akkor, amikor a szolgáltatás ténylegesen teljesül. (Jellemzően ilyen utalványok, amelyeket több adókulcs

alá tartozó szolgáltatásokra szabadon be lehet váltani az adott szálláshely-szolgáltató adóalanynál).

Az egycélú utalvány saját név alatt, ellenérték fejében történő átruházása ugyanakkor az utalvány tárgyát képező szolgáltatás nyújtásának minősül [áfatörvény 18/A § (1) bekezdés], ezen ügylet adófizetési kötelezettsége pedig a tényállásszerű teljesítéshez kötődik [55. § (1) bekezdés].

Az 5 százalékos adókulcsra átsorolásra vonatkozóan az áfatörvény 334. paragrafusa úgy rendelkezik, hogy a teljesítés időpontjában érvényes adómértéket kell alkalmazni, tehát ha egy adóalany 2020-ban értékesíti a 2019-ben beszerzett egycélú, szálláshely-szolgáltatás igénybevételére jogosító utalványt, akkor az 2020. január 1-jétől 5 százalékos adókulccsal tehető meg (függetlenül attól, hogy az utalvány beszerzése 18 százalékos adókulcs alá esett).

dr. Kelemen László
adószakértő, jogász

Cikkünk második részét itt olvashatja el:

<https://adozona.hu/afa>

Egyéni vállalkozók: új előírások 2020-ban

Egyéni vállalkozókból egyszemélyes kft.-vé válás, áttérés evéről, vállalkozói igazolványok, az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének és a változásoknak a bejelentése, bevételt csökkentő kedvezmények – mind-mind olyan téma, amit érintettek a közelmúlt jogszabályváltozásai.

Egyéni vállalkozókból egyszemélyes kft. Az egyéni vállalkozóról és egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (Evtv.) 2019. július 10. napjától hatályos 19/C §-a alapján a tevékenységét nem szüneteltető egyéni vállalkozó vállalkozói tevékenységének folytatására egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot alapíthat, amely az egyéni vállalkozó jogutódjának minősül, vagyis amelynek alapításával az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság a törvény erejénél fogva megszűnik.

A jogintézmény bevezetésével a személyi jövedelemadóról szóló

1995. évi CXVII. törvény (szja-törvény) 49/A paragrafusa 2019. augusztus 23-ától hatályos, új (5a) bekezdéssel egészült ki, mely szerint az egyéni cég alapításához fűződő adójogi következmények alkalmazandók akkor is, ha az egyéni vállalkozó a fenti szabályoknak megfelelő egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot alapít.

Szja-törvény hatálya alól áttérők

2019. augusztus 23-ától ilyenkor is alkalmazhatók az egyéni cég alapítására vonatkozó korábbi rendelkezések, ami azt jelenti, hogy ebben az esetben is az szja-törvény 49/A § (2)–(5) bekezdéseiben foglalt rendelkezések szerint kell levezetni a jövedelmet. Abban az esetben tehát, ha az egyéni vállalkozó egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot hoz létre, akkor az szja-törvény hatálya alól átkerül a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (tao-törvény) hatálya alá.

Mindez azt is jelenti, hogy az egyéni vállalkozónak le kell zárnia a vállalkozói tevékenységét, amely során az szja-törvény speciális szabályait kell alkalmaznia. Az adózónak 2020. május 20-áig benyújtandó szja-bevallásában kell levezetnie az egyéni vállalkozásból származó jövedelmét, amennyiben már 2019-ben egyszemélyes kft.-vé alakult. (Nincs akadálya annak sem, hogy a katás egyéni vállalkozó egyszemélyes kft.-t alapítson. Ebben az esetben – különös vagy átmeneti szabály hiányában – a megszűnésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia. A kintlévőség a katás bevétel részét képezi az adóalanyiság megszűnésének napján.)

Eva megszűnése

2020. január elsejétől az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvényt hatályon kívül helyezték, ami azt jelenti, hogy adózóknak dönteniük kell(ett) arról, milyen adózási módot választanak 2020. január 1-jétől áfában. Az áfa választásáról 2020. január 15-éig kellett nyilatkozni.

Az adózónak három lehetősége maradt:

- ha a feltételeknek megfelel, akkor bejelentkezik a a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (katatörvény) hatálya alá 2020. január 1-jétől (az ezzel kap-

Topsoft Rendszerház Zrt.
1027 Bp., Kapás utca 11-15.
Telefon: 457-9200, telefax: 457-9201,
e-mail: topsoft@topsoft.hu,
homepage: www.topsoft.hu

TÖBB MINT 30 ÉVES TAPASZTALATTAL A TOPINFO

Bér, munkaügy, Tb rendszer
Munkába állástól-nyugdíjazásig
teljes körű kiszolgálást nyújt a felhasználóknak

MUNKAÜGY

- személyi és munkaügyi nyilvántartás,
- belépési nyilatkozatok automatikus elkészítése, előre elkészített, testre szabható sablonnal,
- iskolai végzettségek, szakképesítések, nyelvismeret,
- kiadott eszközök nyilvántartása, stb,
- **napi tájékoztató, figyelmeztető adatok**

BÉR

- **NÉTA 4 gyerekes anyák teljes adómentességének kezelése,**
- beléptető rendszerekkel adatkapcsolat,
- valamennyi jogviszony kezelése, munkarendek, munkaidő keret,
- napi, havi jelenlétek belső szabályzat szerint,
- eseti, vagy csoportos számfejtés-automatikusan,
- visszamenőleges, hatályhoz kötött juttatások kezelése,
- letiltások, jutalékok számítása, pénzügyi utalások,
- jövedelemfizetési lap e-mailben küldése, titkosítva,
- kilépési nyomtatványok automatikus elkészítése,
- bevallások, adatszolgáltatások átadása a NAV bevallási rendszerébe

CAFETÉRIA RENDSZER

- havi, éves keretfigyelés, Excelből betöltés lehetősége

Tb

- teljes körű Tb számfejtés
- **Nagyszülői, nevelőszülői és örökbefogadói GYED ellátás kezelése**
- jelentések, kimutatások készítése, a NAV, NEAK, KSH, stb felé,
- OEP által elfogadott kötelező nyomtatványok és TB statisztikák elkészítése

VEZÉNYLÉS

- napi, heti munkaidő tervezés, helyettesítés kezelés, csoportonkénti és egyéni beosztás kezelése

WEB FELÜLETEN

- e-jelenlét és szabadság nyilvántartás,
- e-fizetési lap,
- e-bevallási rendszerekkel adatkapcsolat
- e-Cafetéria

csolatos bejelentést még 2019 decemberében kellett megtennie);

- visszakérül főszabály szerint az szja-törvény hatálya alá – ebben az esetben a vállalkozói jövedelem szerinti adózást vagy a jövedelem átalányban történő megállapítását választhatja a feltételek megléte esetén;
- átalakul egyéni céggé vagy egy-személyes kft.-vé (amennyiben egy-személyes kft.-vé alakult, akkor a társasági adó helyett választhatja a kivált is).

Evából szja-ba

Az egyéni vállalkozók esetében növeli a bevételt az adóalanyiság megszű-nésének évében az egyéni vállalko-zói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírásoknak megfelelően megállapított készlet értéke, kivéve, ha az adóalanyiság megszüntetését követően az egyéni vállalkozó az áta-lányadót választja. (Az eva-alanyiság bejelentésének évében az egyéni vál-lalkozásból származó éves jövedelem megállapításakor az egyéni vállalko-zói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírások szerint a meglé-vő készletekkel kapcsolatos bevételt meg kellett állapítani és azt mindad-dig adóalapot nem érintő bevételként kellett nyilvántartani, amíg az egyéni vállalkozó e törvény előírásai szerint teljesíti adókötelezettségét vagy – ezt megszüntetve – az szja-törvény sze-rinti átalányadózást alkalmazza.)

Átalányadózás választása esetén a meglévő készletekkel kapcsolato-san megállapított bevétel a vállalkozó jövedelem szerinti adózásra való átté-rese adóévében (de legkésőbb a tevé-kenység megszüntetésének adóévé-ben) fogja a vállalkozói bevétel részét képezni.

Evából katába

Az egyszerűsített vállalkozói adó alól a kata hatálya alá áttérő adózóknál nem minősül katás bevételnek azon összeg, amely az evatörvény alapján az egyszerűsített vállalkozói adó alap-ját képezi. E bevételeket a kisadózó vállalkozás bevételi nyilvántartásában fel kell tüntetni azzal a külön bejegy-zéssel, hogy e bevételek az egyszerű-sített vállalkozói adó alapját képezik.

A kata hatálya alá történő bejelent-kezést célszerű volt még 2019 decem-berében megtenni. Ha az adózó nem

jelentkezett be a kata hatálya alá, ak-kor főszabály szerint 2020. január 1-jé-től az szja-törvény hatálya alá került.

Ha az adózó visszatér az szja-tör-vény vagy a katatörvény hatálya alá, vagy egyszemélyes kft.-ként adózik tovább, akkor az szja-törvény hatá-lya alatt korábban érvényesített ked-vezményekkel kapcsolatos feltéte-leknek továbbra is meg kell felelnie (továbbiakban: figyelős kedvezmé-nyek). Ez azt jelenti, hogy ha például a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló tárgyi eszközöket értékesíti, átsorolja az szja-törvényben meg-határozott időszakon belül, akkor az adott tárgyi eszközre tekintettel nyil-vántartott kisvállalkozói kedvezmény kétszeresének adóját a kedvezmény érvényesítésének évében alkalma-zott adókulccsal, vállalkozói személyi jövedelemadó címén meg kell fizetni. A figyelési időszak vonatkozik a fej-lesztési tartalékra, a foglalkoztatási kedvezményre és a kisvállalkozói adó-kedvezményre is.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) hatálya alá nem tartozó adóalany esetében (ilyen az egyéni vállalkozói is) az eva alapjának megál-lapításakor az összes bevételt növeli az az összeg, amelyet az adóalany az általa kibocsátott bizonylat alapján az adóalanyisága megszűnése napjáig még nem szerzett meg, illetve az a 7. paragrafus (7) bekezdése alapján sem minősült eddig bevételnek [az evatör-vény 7. paragrafusának (7) bekezdése szerint a bevétel megszerzésének idő-pontja – a (2)–(6) bekezdésben foglal-taktól eltérően – a bizonylat kibocsá-tásának napját követő 30. nap, ha az adóalany a bevételt a (2)–(6) bekezdés szerint eddig az időpontig még nem szerezte meg].

Az evás időszakban adóévenként 20–20 százalékot elszámoltnak kell tekinteni az evás időszakot megelőző év(ek)ről áthozott veszteség összegé-ből.

Abban az esetben, ha adózó az áta-lányadózást választja, akkor a vesz-teség összegéből az átalányadózás egyes adóéveire is 20–20 százalékot kell elszámoltnak tekinteni.

Bevételt csökkentő kedvezmények

2020. január 1-jétől az egyéni vál-lalkozók esetében a szakképzésről szóló új törvényben meghatározott fogalmakhoz igazodik a bevételt csök-

kentő kedvezmények meghatározá-sa. A szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a mi-nimálbér 24 százalékával csökkenthe-tő az egyéni vállalkozói bevétel tételes költségelszámolás esetén. (A mini-málbér összege 2020. január 1-jétől 161 ezer forint havonta.)

Egyéni vállalkozói tevékenység meg-kezdése és a változások bejelentése

2020. július 1-jétől a NAV-nál kell beje-lenteni az egyéni vállalkozói tevékeny-ség megkezdését, illetve az ezzel kap-csolatos változásokat is. A hatósági ellenőrzési feladatok a járási (fővárosi kerületi) hivataloknál maradnak.

Egyéni vállalkozói igazolványok meg-szűnése

2020. január 1-jétől érvénytelenné válik az egyéni vállalkozói igazolvány, amelynek kiváltása már eddig sem volt kötelező. Mivel az egyéni vállal-kozói igazolványok 2020. január 1-jén érvénytelenné válnak, ezért az egyéni vállalkozó köteles 2020. március 1-jéig leadni az érvénytelen igazolványt a hatóság részére (kormányhivatal).

A magánszemély egyéni vállalko-zói jogállását a kifizető felé az egyé-ni vállalkozói nyilvántartási számmal tudja igazolni a továbbiakban annak érdekében, hogy a kifizetésre kerülő összegből a kifizetőnek ne kelljen adó-előleget levonnia.

Lepsényi Mária adószakértő

Igy módosultak a társasági adózás szabályai

Négy törvény módosította idén január 1-jei hatállyal a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényt. Cik-künkben e törvények által az adóalapot érintő változásokat ismertettük – az első részben a tőke kivonás esetére, a máso-dikban pedig az adóelkerülési lehetősé-gek kivédésére vonatkozó szabályokra kitérve.

A tőke kivonással összefüggő és az adóelkerülésre vonatkozó előírások a belső piac működését közvetlenül érintő adókikerülési gyakorlatok elle-ni szabályok megállapításáról szóló ►

2016/1164 EU tanácsi irányelvben (az angol nyelvű rövidítése alapján a továbbiakban: ATAD-irányelv) foglaltaknak megfelelő rendelkezések hazai törvénybe iktatását jelentik. Az ATAD-irányelvben foglalt, ezen két témakörrel kapcsolatos előírások átvételének határideje 2019. december 31-e, az átültetett szabályozást pedig 2020. január 1-jétől kell alkalmazniuk a tagállamoknak. Ezért e rendelkezések 2020. január 1-jén léptek hatályba.

Tőke kivonás

A tőke kivonásra vonatkozó előírásokat akkor kell alkalmazni, ha egy adózó az üzletvezetési helyét külföldre helyezi, és ez a belföldi illetőségének elvesztésével jár, vagy eszközöket helyez át székhelyéről, telephelyéről külföldi székhelyére, telephelyére, illetve, ha a telephelye tevékenységét külföldre helyezi.

A szabály pedig az, hogy tőke kivonás esetén az áthelyezett eszközök, tevékenységek kivonáskori piaci értékének a kivonáskor fennálló számított nyilvántartási értékével vagy annak megfeleltethető értékével csökkentett összege növeli az adóalapot.

A szabályt nem kell alkalmazni akkor, ha a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (tao-törvény) egyéb rendelkezései alapján a kivonásra okot adó körülmény miatt azzal egyező adóalap-növelési kötelezettség merülne fel. Például, ha a szabályt a telephely tevékenységének külföldre helyezése miatt kellene alkalmazni, és a telephelynél a korábbi – transzferáron történő – eszközbeszerzéshez kapcsolódóan adóalap-növelési kötelezettség áll fenn jogutód nélküli megszűnéskor a tao-törvény 16. paragrafus (1) bekezdésének c) pontja alapján, akkor a szabály alapján – ezen eszközzel összefüggésben – már nem kell növelni az adóalapot.

A szabályt nem kell alkalmazni az értékpapír-finanszírozáshoz vagy biztosítékként nyújtott eszközökhöz kapcsolódó ügyletekre, továbbá, ha az eszközök áthelyezésére prudenciális tőkekövetelmények teljesítése érdekében vagy likviditáskezelés céljából volt szükség, és az eszközöknek 12 hónapon belül vissza kell kerülniük Magyarországra.

A tőke kivonást úgy kell tekinteni, mintha a kivonásra kerülő eszközök-

kel, tevékenységekkel kapcsolatban bekövetkezne az a körülmény, amely a tao-törvény szerinti adóalap-módosító tételek alkalmazását indokolja. Ezért tőke kivonás esetén a tao-törvény 7-8. paragrafusai szerinti adóalap-módosító tételek – az egyéb jogszabályi feltételek teljesülése esetén – megfelelően alkalmazandók.

Például, ha az adózó olyan tárgyi eszközt helyez át 2020-ban belföldi székhelyéről a Németországban lévő telephelyére, amelyre 2018-ban igénybe vette közepes vállalkozásként az adóalap-csökkentést a tao-törvény 7. paragrafus (1) bekezdésének z) pontja alapján, akkor a levont összeg kétszeresével növelnie kell a tao-törvény 8. paragrafus (1) bekezdésének u) pontja alapján a 2020. adóévi adóalapot. Ezen kívül a kivonás miatt a könyv szerinti érték és a számított nyilvántartási érték különbözete – amely a tao-törvény 7. paragrafus (1) bekezdésének d) pontja szerinti csökkentés és a 8. paragrafus (1) bekezdésének b) pontja szerinti növelés egyenlege – adóalap-növelést jelent, ha a könyv szerinti érték a nagyobb.

Ugyanakkor a szabály alapján is felmerülhet növelési kötelezettség, ha az adott eszköz kivonáskori piaci értéke meghaladja a számított nyilvántartási értéket. Ekkor a piaci érték és a számított nyilvántartási érték különbözettel kell növelni az adóalapot. Fel kell hívni azonban a figyelmet arra, hogy – a tárgyi eszköz nyilvántartásból történő kivezetése miatti korrekciók következtében – a számított nyilvántartási érték a könyv szerinti értékkel lesz egyenlő.

A módosító tételek tehát például illusztrálva a következők:

A 2018-ban beszerzett és üzembe helyezett tárgyi eszköz bekerülési értéke 120, amellyel az adózó csökkentette a 2018. adóévi adóalapot. Az eszköz áthelyezésekor a könyv szerinti érték 100, a számított nyilvántartási érték 80, piaci értéke 110. A szabály alapján a módosító tételek a következők:

Csökkentő tétel: 80

Növelő tétel: $120 \times 2 = 240 + 100 + (110 - 100) = 350$

A növelő és csökkentő tételek egyenlegeként az adóalapot $350 - 80 = 270$ -nel kell növelni.

A tőke kivonás miatt fizetendő adót 5 részletben lehet megfizetni, ha az

az üzletvezetés helyének az Európai Unió más tagállamába vagy olyan EGT-tagállamba történő áthelyezés miatt merül fel, amely EGT-tagállam adókövetelések behajtására irányuló kölcsönös segítségnyújtásról szóló megállapodást kötött az adózó tagállamával vagy az Európai Unióval. A részletfizetést az adóbevallásban tett választás alapján lehet igénybe venni. Az első részletet (az adó 20 százalékát) a bevallással egyidejűleg kell teljesíteni, a következő 4 részlet pedig évente a következő évekre vonatkozó adóbevallás napjáig fizetendő meg.

A halasztott adó azonban azonnal esedékessé válik, ha

- az áthelyezett eszközöket, áthelyezett üzleti tevékenységet értékesítik vagy más módon elidegenítik (például apportálják);
- az áthelyezést követően az eszközöket vagy az üzletvezetés helyét egy harmadik országba (tagállamon vagy EGT-tagállamon kívüli országba) helyezik át;
- az áthelyezés helye szerinti tagállamban a csődeljárásnak, felszámolási vagy végelszámolási eljárásnak vagy a kényszertörési eljárásnak megfeleltethető eljárást kezdeményeztek;
- az adózó részletfizetési kötelezettségével 30 napos késedelembe esik.

A halasztott adó esedékessé válásának okát az adózónak 15 napon belül be kell jelenteni az adóhatósághoz.

A szabály alkalmazásakor kapcsolt vállalkozásnak kell tekinteni a feleket, ha közöttük legalább 25 százalékos közvetlen vagy közvetett szavazati jog, vagy legalább 25 százalékos közvetlen vagy közvetett tőkerészesedés, vagy legalább 25 százalékos nyereségrészesedés áll fenn. Nem kell azonban kapcsolt vállalkozásnak tekinteni a feleket, ha az csak az üzletvezetés egyezősége [tao-törvény 4. § 23. pont az f) alpont] alapján állhatna fenn. A kapcsolt vállalkozás fogalomnak a szokásos piaci ár megállapítása szempontjából van jelentősége, azaz az itt megfogalmazott kapcsolt vállalkozási viszony fennállása esetén nem feltétlenül minősülhet az ellenérték (ha van) önmagában szokásos piaci árnak.

Pölöskei Pálné

okleveles könyvvizsgáló

Cikkünk második részét itt olvashatja el:
<https://adozona.hu/>

PIRAMIS bérprogram

A LEKÉRDEZÉS SZABADSÁGÁVAL

SZABADFORMÁTUMÚ, SZABADON ÖSSZEÁLLÍTHATÓ TARTALMÚ LISTÁK
AZ AD HOC INFORMÁCIÓIGÉNYEKRE IS AZONNALI MEGOLDÁS

Az online számlaadat-szolgáltatás leggyakoribb hibái

Folyamatosan vizsgálja a Nemzeti Adó- és Vámhivatal az online számlaadat-szolgáltatási kötelezettség teljesítését, ennek során öt típushibát azonosított. Ezek a hibák kellő körtekintéssel és az adóhatóság javaslatainak figyelembevételével elkerülhetők.

1. Tesztrendszer használata

Egyes adózók a <https://onlineszamla-test.nav.gov.hu> weboldalon elérhető tesztrendszert tévesen az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére próbálják használni, azonban azon keresztül nem teljesíthető az adatszolgáltatás. A tesztrendszer ugyanis nem az adózói adatszolgáltatásra szolgál, hanem a számlázó programok fejlesztőinek készült az általuk kialakított informatikai rendszerek tesztelésére.

Javaslat: Győződjön meg arról, hogy a <https://onlineszamla.nav.gov.hu> weboldalon elérhető online számlarendszert használják az adatszolgáltatásra!

2. Hibás aláírókulcs

A számlázó programmal kiállított számlák adatainak emberi beavatkozás nélküli – gép-gép kapcsolat (interfész) – beküldéséhez szükség van egy úgynevezett technikai felhasználó regisztrálására is az Online Számla rendszerben. Ezzel automatikusan létrejön egy Felhasználónév, ezt követően pedig egy XML aláírókulcs és egy XML cserekulcs generálható, amikre az adózó számlázó programja és a NAV szervere közötti kommunikációhoz van szükség. Voltak adózók, akik hibásan adták meg a generált kódokat, így nem valósult meg a számlázó programjuk adatszolgáltatása.

Javaslat: Számlázó programmal történő adatszolgáltatáskor ellenőrizze, hogy a technikai felhasználó regisztrációjánál generált egyedi azonosítókat helyesen adta-e meg!

3. Programozási hiányosságok

A számlázó programmal történő adatszolgáltatás akkor teljesített, ha a sikeres feldolgozást a NAV szervere visszaigazolta [számlarendelet 13/A § (3) bekezdés]. Ha a NAV visszaigazolása alapján az adatszolgáltatás nem

dolgozható fel, azt meg kell ismételni [számlarendelet 13/A § (4) bekezdés]. A NAV szervere a feldolgozás eredményéről szóló visszajelzésben a beküldött számlaadatok egyes szabálytalanságaira is figyelmeztet, így a visszaigazolás kérése elengedhetetlen. Egyes számlázó programok azonban a feldolgozás eredményére nem kérdeztek rá, így a működésük nem felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásnak.

Javaslat: Tájékozódjon számlázó programja megfelelőségéről!

4. A NAV-szerver visszajelzéseinek figyelmen kívül hagyása

A vizsgálati tapasztalatok szerint egyes adózók akkor sem javították ki a hibás adatszolgáltatásukat, ha a számlázó programjuk a NAV-szerver visszajelzéseire rákérdezett. Ennek oka az volt, hogy nem is értesültek az adatszolgáltatásuk hibáiról, mert vagy a programjuk nem tette elérhetővé számukra a visszajelzéseket vagy nem ismerték a visszajelzések megjelenítésének módját.

Javaslat: Számlázó program alkalmazása esetén alaposan ismerje meg annak működését, tájékozódjon részletekbe menően a programokba épített funkciókról! Számlázó programmal történt hibás adatszolgáltatás esetén a NAV szerverének visszajelzéseit javasolt jelezni a hibák kijavítása céljából a program fejlesztőjének.

5. A kiállított számla adataitól eltérő adatok rögzítése

Az online számlaadat-szolgáltatási kötelezettség a számlatömböt (kézi számlát) használókra is vonatkozik, akiknek a papíralapú számlán található adatokat az Online Számla rendszer számlaadat-rögzítő felületén kell manuálisan rögzíteniük. Ugyanott kell manuálisan rögzíteni a gépi számlák adatait is akkor, ha az adózói számlázó programok a jogszabályban rögzített okokból [számlarendelet 13/A § és 13/B §] nem képesek a gép-gép kapcsolat (interfész) útján történő azonnali adatszolgáltatásra. Előfordult azonban, hogy az online számlarendszer „kézi rögzítő felületén” nem a kiállított számlák adataival egyezően történt meg az adatbevitel. A számlák sorszámban, keltében, összegében, a teljesítés időpontjában, de még a vevők adószámában is előfordultak a kiállított számlák adataitól

eltérő adatrögzítések. Fontos hangsúlyozni, hogy a „kézi rögzítő felület” a kibocsátott számlák adatainak pontos rögzítésére szolgál, az nem használható a kibocsátott számlák adataiban észlelt hibák közvetlen javítására.

Javaslat: Az adatszolgáltatás kontrollálására használja az online számlarendszer lekérdezési lehetőségét! Az online számlaadat-szolgáltatással kapcsolatosan a NAV szervere azonnali visszajelzést ad, amiről az online számlarendszer folyamatosan hibnaplót vezet, így a Szolgáltatások → Használati statisztika elérési útvonalon megismerhetik az adatszolgáltatásukkal kapcsolatos visszajelzéseket.

A használati statisztika elérhetőségéről, legfőbb információiról, különösen azok hasznosíthatóságáról egy kisfilm is tájékoztat, amely a <https://onlineszamla.nav.gov.hu> weboldalnak A rendszerről elnevezésű főmenüjében közvetlenül elérhető. A használati statisztika fontos információkat tartalmaz az adatszolgáltatás feldolgozási arányairól, minőségéről, tipikus hibáiról, és rámutat azokra a technikai problémákra is, amelyek fejlesztést igénylő feladatként jelentkeznek az adózók oldalán. Az előzőek miatt különösen ajánlott a Használati statisztika rendszeres áttekintése!

A vizsgálatok tapasztalatai alapján az adóhatóság az online számlaadat-szolgáltatásra vonatkozó saját belső kontrollfolyamat kiépítését javasolja. Ezzel megelőzhető, hogy a revizorok az ellenőrzések során tárják fel a hibás adatokat, ami szankciókkal járhat.

adozona.hu

AJÁNLÓK

A minimálbér-emelkedés hatása az szja-törvény rendelkezéseire

Tavaly év végén, szinte az utolsó pillanatban jelent meg az a kormányrendelet, amely a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum 2020. január 1-jétől érvényes összegét tartalmazza. A minimálbér emelkedése számos juttatás, adómentes kifizetés növekedését eredményezi. Ezek közül a nagyobb érdeklődésre számot tartó szabályokat szedtük csokorba.

A 367/2019. kormányrendelet szerint a minimálbér 149 ezer forintról 161 ezer forintra emelkedett. Ez az az összeg, amelyet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (szja-törvény) egyes rendelkezéseinél is figyelembe kell venni.

A minimálbér emelkedése több juttatás, adómentes kifizetés növekedését eredményezi.

Adókedvezmény

Növekszik a súlyosan fogyatékos magánszemélyek által igénybe vehető adókedvezmény összege. Havi 8050 forint, azaz évi 96 600 forint adókedvezményt érvényesíthet az a magánszemély, aki a súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

Érdemes elolvasni a rendelet mellékletében felsorolt betegségeket, ugyanis sok betegséggel összefüggésben érvényesíthető adókedvezmény, mint például a cukorbetegség, de ide tartozik a laktóztolerancia is.

Adóelőleg-levonás korlátja

A kifizetőnek, munkáltatónak figyelmesen kell eljárnia, amikor olyan jövedelmet juttat a dolgozónak, amelyből az adóelőleg levonására nincs lehetőség. Ugyanis ilyen esetben a magánszeméllyel szemben követelésként nyilvántartásba vett összeg levonása a munkaviszonyból származó rendszeres bevételből nem eredményezheti, hogy a követelés beszámítását követően kifizetendő összeg kevesebb legyen a minimálbér havi összegének 50 százalékánál.

Ajándékok

A kifizetői adózás mellett adható csekély értékű ajándék értéke 14 900 forintról 16 100 forintra nőtt. Ilyen jogcímen évi egy alkalommal, nyilvántartás vezetése mellett adhat a kifizető a magánszemélynek ajándékot. A juttatás megsokszorozható, ha a munkáltató a munkavállaló hozzátartozói részére is ad ajándékot [szja-törvény 70. § (6) bekezdés a) pontja]. A magánszemély azonban több kifizetéstől is részesülhet csekély értékű ajándékban. Évi több alkalommal is adható ajándék, sőt a minimálbér 25 százalékáig – azaz alkalmanként akár 40 ezer forint értékű

is lehet az ajándéktárgy értéke, feltéve, hogy a kifizető olyan rendezvény, esemény keretében adja a magánszemély részére, mely ingyenes vagy kedvezményes – döntő részben – vendéglátásra, szabadidőprogramra irányul. Az ajándéktárgy egyedi értéke személyenként nem haladhatja meg a minimálbér 25 százalékát, azaz 2020-ban alkalmanként a 40 250 forintot [szja-törvény 70. § (6) bekezdés b) pontja].

Az ajándékok témakörénél maradva: adómentes a minimálbér 25 százalékának megfelelő egyedi értéket meg nem haladó (40 250 forintig) üzleti ajándék juttatása az egyesület, köztestület, egyházi jogi személy, alapítvány esetében (ideértve a közalapítványt is), feltéve, hogy a reprezentáció és ezen ajándékok értéke a közhasznú, illetve cél szerinti tevékenysége érdekében felmerült, az adóévre vonatkozó beszámolóban kimutatott összes ráfordítás 10 százalékát, de legfeljebb az adóévre elszámolt éves összes bevétele 10 százalékát nem haladja meg [szja-törvény 70. § (5) bekezdés a) pontja].

**Horváthné Szabó Beáta
adószakértő**

A teljes cikket itt olvashatja el:
https://adozona.hu/szja_ekho_kulonado

Östermelők szochójának elszámolása, fizetése és bevallása

A nyári és az őszi adócsomag az östermelők esetében főképpen a szociális hozzájárulási adó költségek közötti elszámolását, valamint a fizetési és bevallásadási kötelezettséget érintette. Ismertetjük a részleteket.

A szociális hozzájárulási adó elszámolása költségként

A személyi jövedelemadóról szóló törvény (szja-törvény) 22. § új (6a) bekezdése szerint

■ szociális hozzájárulási adó-előleg fizetésére kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági östermelő tárgyévi elismert költségként veszi figyelembe a tárgyévre megállapított és megfizetett adóelőlegeket (ideértve a negyedik negyedévre megállapított és határidőig megfizetett adóelőleget is). Ez utóbbi azt jelenti, hogy a tárgyévet követő január 12-éig

befizetett szociális hozzájárulási adó összege is még az előző évi bevétellel szemben számolható el a költségek között december 31-ei időponttal.

■ szochelőleg fizetésére nem kötelezett mezőgazdasági östermelő a szochó-fizetési kötelezettség megfizetett összegét a befizetés évében számolhatja el költségként.

A tárgyévi összevont adóalapba tartozó jövedelemnek a tárgyévre megállapított és megfizetett szochó-előleg-alapok összegét meghaladó része után fizetendő szochó a befizetés évében számolható el költségként.

Ha a tárgyévből szochelőleg fizetésére nem kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági östermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó östermelőnek (például átalányadózó lett, vagy a tevékenységét megszüntette), jövedelemként a megállapított jövedelemnek az szja-törvény 29. paragrafusa szerinti százalékát kell figyelembe vennie (85 százalék).

Ha a tárgyévből szochelőleg fizetésére kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági östermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó östermelőnek, az összevont adóalapnak a kötelezettségkülönbözettel egyenlő része tekintetében jövedelemként a kötelezettségkülönbözethez az szja-törvény 29. paragrafusa szerinti százalékát veszi figyelembe [szja-törvény 22. § (6a) bekezdés].

Az szja-törvény 98. paragrafusának (6) bekezdésében foglalt átmeneti szabály értelmében a fenti szabályok 2019. január 1-jétől alkalmazhatóak. A szochót a 19SZJA bevallásban kell elszámolni.

Az szja-törvény 98. paragrafusának (6) bekezdése szerint a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvénynek az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXIII. törvény hatálybalépése előtt hatályos 22. paragrafusa alapján megállapított és megfizetett szociális hozzájárulási adót

a) a szociális hozzájárulási adó előlegének fizetésére kötelezett östermelő a 2019. évi szochókötelezettség megállapításakor a megfizetett szochelőlegként,

- b) a szochoelőleg fizetésére nem kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelő 2019-ben elszámolható költségként,
 c) az a) és b) pontban nem említett őstermelő a 2019. évre fizetendő szocho-t csökkentő tételként veszi figyelembe a személyijövedelemadó-bevallásban.

Nem vehető figyelembe a költségek között a tételes költségelszámolást választó, de nemleges nyilatkozatot benyújtó őstermelő esetében a tárgyévi bevétel 4 százaléka után befizetett szocho. Ezt a rendelkezés már a 2019. január 1-jétől keletkezett adókötelezettségre is alkalmazni kell.

Lepsényi Mária adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:
https://adozona.hu/2020_as_adovaltozasok

Munkahelyi e-mail-fiók privát használata: ezért kaphat bírságot a munkáltató

Nem ritka, hogy egy munkáltató azzal összefüggésben kap adatvédelmi bír-

ságot, mert megengedte a munkahelyi eszközök (e-mail-cím) magáncélú használatát is anélkül, hogy ezzel összefüggésben megfelelő belső szabályzattal rendelkezett volna. Különösképpen érzékeny terület az e-mail-fiók magáncélú használata. Nézzük, mi a legutóbbi NAIH-döntés tanulsága!

A hivatkozott esetben a jogvita forrása a munkáltató azon lépése volt, hogy a korábbi vezető archivált e-mail-fiókjának visszaállításával a korábbi levelezésében egy üzleti partnerrel kapcsolatos anyagot kerestek. Habár a keresett dokumentumot nem lelték meg, a volt munkavállaló panaszt nyújtott be a felügyeleti hatósághoz, arra hivatkozva, hogy az e-mail-fiókjának archivumból történő helyreállításával potenciálisan hozzáférhetett a munkáltató a magáncélú levelezése-
 ihez, a banki, fizetési adataihoz is, illetve áttekinthette a tőle segítséget kérő személyekkel folytatott levelezést.

A munkáltató azzal védekezett, hogy az archiváló rendszert maga a panaszos rendelte meg vezetőként,

éppen azért, hogy az üzletmenet folytonossága biztosítható legyen, így nemcsak a célt, hanem a rendszer működését is ismerte. Ezen túlmenően az archiválás menetéről az információbiztonsági szabályzat is rendelkezéseket tartalmazott. A hatóság a munkáltató védekezését elégtelennek tartotta, bírsággal sújtotta.

Szabad, vagy nem szabad?

Számos munkáltató arra hivatkozik, hogy a munkavállalók részéről elvárás a magáncélú eszközhasználat biztosítása. Ezzel összefüggésben úgy vélik, hogy elfogadható a magánhasználat megengedése, ha a munkavállaló erre tekintettel elfogadja azt, hogy például a levelezéseit – a magáncélú és a munkahelyi célú adatkezelések keveredése okán – megtekintheti a munkáltató. Sok munkáltató hozzájáruló nyilatkozatokat irat alá a munkavállalókkal, és elintéztnek tekinti ezt a kérdést. A helyzet azonban jogilag nem ennyire egyszerű. Az első szabály az, hogy a munkáltató a munkavállaló magánéletével összefüggő adatait (például a privát levelezé-

MEGJELENT!

HVG TB 2020
KÜLÖNSZÁM

5350

forint helyett

Kedvezményes ár: **4550 forint!**

Megrendelés: bolt.hvg.hu/kulonszam

hvg

☎ 06-1-436-2045, hétköznap 9 és 14 óra között

@ ugyfelszolgalat@hvg.hu

INGYENES
 házhoz
 szállítás!

sét) nem kezelheti, hiszen az nem függ össze a munkaviszony rendeltetésével. Ebből pedig az is következik, hogy a tilalmat akkor is érvényesíteni kell tudni, ha a munkáltató engedélyezi a magáncélú használatot. Ebben az esetben (engedélyezés) ugyanakkor a tilalom érvényesítése lényegesen nehezebb feladat, hiszen úgy kell az adatkezelési folyamatot kialakítani, hogy eközben az egyes adatköröket eltérően lehessen kezelni. Ezt viszont könnyebb leírni, mint megvalósítani, ezért a munkahelyi e-mail-fiók magáncélú használatának engedélyezése nem javasolt.

A magáncélú használat engedélyezésével közös adatkezelés jön létre

Abban az esetben, ha a munkáltató engedélyezi a céges e-mail-fiók magánhasználatát, a munkáltató és a munkavállaló között közös adatkezelés jön létre, melynek részleteit a feleknek megállapodásban szabályozniuk kell (lásd NAIH/2019/51., NAIH/2019/769). Ehhez már eleve adatvédelmi szakértelem szükséges.

A munkáltató nem rendelkezhet a munkavállaló privát adataival. Ebből eredően a munkáltatónak, mint adatkezelőnek tájékoztatnia kell a munkavállalót a tervezett adatkezelési műveletekről, és lehetőséget kell arra biztosítani, hogy ezeket kontrollálhassa, a munkáltató által kezelt „privát adatokat” a saját eszközére menthesse. Mindkét félnek kontrollálnia kell az adatszétválogatás folyamatát. Habár szétválogatásra a magáncélú használat kizárása esetén is sor kerülhet (például a tilalom megszegése okán), mennyiségileg más feladatot jelent a munkáltató számára, ha hivatalosan is engedélyezi az adatkeveredést.

A privát adatok kezelése nem csupán nem jogszerű – hiszen annak nincs adatkezelési jogalapja (nem szükséges sem szerződés teljesítéséhez, sem az állami/önkormányzati munkáltató közhatalmi jogosítványának gyakorlásához) –, de azok nem is archiválhatók. A hatóság abban az esetben fogadná el ezen levelezések pusztá tárolását biztonsági mentési célból, ha a munkavégzési, illetve a magáncélú levelek egységes adatbázisként történő mentése következtében a magáncélú levelek leválogatása aránytalanul nagy, észszerűtlen erőfeszítést igényelne a munkáltató részéről. Ennek indokoltságát, szükségességét azon-

ban a munkáltatónak kell bizonyítania. A munkáltatónak továbbá a rendszer működéséről megfelelően tájékoztatnia kell a munkavállalókat, megjelölve számukra – egyebek mellett – azt, hogy milyen időközönként kerül sor biztonsági mentésre a rendszerben, biztosítva ezzel például számukra, hogy a mentés előtt ténylegesen töröljék a magánlevelezéseiket.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el:
https://adozona.hu/gdpr_adatvedelem

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Katás bevétel a vállalkozás szüneteltetése alatt

A katatörvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó tavaly decemberben nyújtott szolgáltatás ellenértékét idén januárban kapja meg, 2020. január 1-jétől viszont szünetelteti a vállalkozását. A 2019. évben teljesített gazdasági esemény alapján 2020-ban érkezett ellenérték melyik évben számít bevételnek?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Ezt az esetet sajnos nem rendezi a katatörvény. Csak a megszűnés esetére mondja ki, hogy a megszűnést követően megkapott, de korábban kiszámlázott bevételt kisadózói bevételnek kell tekinteni az adóalanyiség utolsó napján. Szünetelés esetére semmilyen előírás nincs a katatörvényben. Éppen ezért a törvény alapján nem lehetséges azt mondani, hogy a szünetelés megkezdését követően befolyt bevétel is kisadózói bevétel lenne, annak ellenére sem, hogy bár a kataalanyiség nem szűnik meg, de szünetelés alatt az egyéni vállalkozó mentesül a szünetelés időszakához köthető valamennyi ilyen minőségben keletkező adókötelezettség alól (kivéve az áfakötelezettséget). Ugyanakkor mégsem tekinthető ezen bevétel adómentesnek, hiszen mint magánszemély, kétségtelenül megszerezte azt az adózó. Szakértőnk álláspontja szerint ezért az ilyen bevételt önálló tevékenységből származó bevételnek kell tekinteni, és az összevont adóalap részeként kellene utána adózni.

A kapott bevétellel szemben elszámolhat költséget a magánszemély (de csak olyat, amely a szünetelést követően merült fel), vagy a kapott bevétel 90 százalékát tekintheti jövedelemnek. Az így meghatározott jövedelem után 15 százalék személyi jövedelemadót és 17,5 százalék szociális hozzájárulási adót kell fizetni már előlegként is, a bevétel megszerzésének negyedét követő hónap 12-éig (azaz 2020. április 12-éig).

Szipszer Tamás adószakértő

Könyvelési dokumentumok megőrzése

Külső bérszámfejtést végeztünk egyik ügyfelünknek. Miután megszűnt közöttünk az üzleti kapcsolat, többszöri felszólítás után sem vitte el partnerünk a nálunk lévő, nagy mennyiségű, eredeti számfejtési alapidokumentumokat (munkalapok, orvosi igazolások stb.). Mi ilyenkor a teendő, mik a lehetőségeink, mivel helyszűkében vagyunk?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Először is fel kell hívni a cég vezetőjének figyelmét, hogy az adózó/foglalkoztató kötelessége az előírt határidőig megőrizni a számviteli, bérszámfejtési alapidokumentumait, nem a könyvelő. (Ugyanakkor a felek szerződésben megállapodhatnak abban, hogy a könyvelő/bérszámfejtő őrzi ezeket, de felteszem a kérdéses esetben nem ez a helyzet és bérügyi iratok esetében nem is életszerű például a szerződés megszűnését követően.)

Az adózáshoz kapcsolódó bizonylatokat, iratokat általánosan az adó megállapításához való jog elévüléséig kell megőrizni, amely alapesetben annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, illetve annak hiányában az adót meg kellett volna fizetni [Art. 78. § (3) bekezdés]. A számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó adózóknak azonban az üzleti évről készített beszámolót, az üzleti jelentést, valamint az azokat alátámasztó leltárt, értékelést, főkönyvi kivonatokat, illetve a naplófőkönyvet, vagy más, a törvény követelményeinek megfelelő nyilván tartást olvasható formában a jogszabály előírása alapján legalább 8 évig kell megőrizni [Szt. 169. § (1) bekezdés]. ►

A számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó adózóknak a fentiekén kívül a könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatokat, ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is, valamint a szigorú számadású bizonylatok rontott példányait is, szintén legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőrizni [Szt. 169. § (2)–(3) bekezdés]. Fentiek alól kivétel a bérügy-munkaügy területe, ahol a 1997. évi LXXXI. törvény 2018. december 23-án hatályba lépett kiegészítése szerint a foglalkoztató köteles a biztosítási jogviszonnyal kapcsolatosan felmerült munkaügyi és társadalombiztosítási iratokat a biztosítottjára, volt biztosítottjára irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követő öt évig megőrizni [Tny. 99/A § (1)–(2) bekezdés].

Ha a felszólítás nem vezet eredményre, akkor bejelentést tehetnek a cégbírószágon, kérve, hogy kötelezzék a céget az átvételre. Ha elszámolási vita is van a felek között, akkor egy esetleges felszámolási eljárás „ígérete” segíthet.

Hunyadné Szűts Veronika igazságügyi adó- és járulékszaksértő

Osztalékelőleg

Osztalékelőleg kifizetésére került sor 2020. január 20-án. Melyik évről szóló beszámolóban elfogadott osztalékkal szemben kell ezt elszámolni, a 2019. vagy a 2020. évivél?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) előírása szerint kft. esetében osztalékfizetés a taggyűlés, rt. esetében a közgyűlés döntése alapján történhet. A taggyűlés (közgyűlés) az osztalékfizetésről a beszámoló elfogadásával egyidejűleg határoz. A taggyűlés (rt. esetében a közgyűlés, vagy – az alapszabály felhatalmazása

alapján – az igazgatóság) két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről határozhat, amelyet közbeni mérleggel kell alátámasztani.

Ha a vállalkozásnál a 2019. évi osztalékról már született döntés, akkor azt 2020. évi kötelezettségként kell kimutatni a 2020. évi nyitást követően rendelkezésre álló eredménytartalék csökkentésével szemben. Ha a 2019. évi üzleti év beszámolóját még nem fogadták el, akkor a két egymást követő beszámoló közötti időszak a 2018. üzleti évi beszámoló elfogadásától a 2019. évi beszámoló elfogadásáig tart. Ebből következően a kifizetés sem 2020. évi osztalékelőleg, sem 2020. évi osztalék nem lehet. Ahhoz pedig, hogy 2019. évi osztalékelőlegnek minősüljön, szükséges egy erre vonatkozó döntés, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény előírása szerint elkészített közbeni mérleg. A közbeni mérleg a vállalkozó által meghatározott fordulónapra – a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év (adott esetben 2018.) mérlegfordulónapját követő nap és a közbeni mérleg fordulónapja közötti időszak gazdasági eseményeinek figyelembevételével – elkészített beszámoló. A közbeni mérleg fordulónapja nem lehet későbbi az üzleti év mérlegfordulónapjánál, adott esetben 2019. december 31-énél (ha az üzleti év a naptári évvel azonos). Ha ezen feltételek teljesülnek, akkor az osztalékelőleget a 2019. évi beszámolóban kell elszámolni. Az ismertetett feltételek hiányában viszont a kifizetés nem jogszerű [Ptk. 3:185-186. §, 3:262-263. §, Szt. 21. §].

**Pölöskei Pálné
okleveles könyvvizsgáló**

Tartásdíjban részesülő volt házastárs özvegyi nyugdíja

Tartásdíjfizetés esetén valóban özvegyi nyugdíjra jogosult a tartásdíjban részesülő? Egy 15 éve elvált férfi tartásdíjat fizet a feleségének, bírósági megállapodás alapján. Azóta újra megnősült. Jól értem, hogy a férj elhalálása esetén

nem a jelenlegi, hanem a volt feleség lesz jogosult özvegyi nyugdíjra?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA:

A megkeresése szerinti esetben mind a jelenlegi feleség, mind pedig a volt házastárs is jogosultságot szerez özvegyi nyugdíjra. A jelenlegi feleség házastársi, együttélési jogon, a volt feleség pedig azért lehet jogosult a volt férje után özvegyi nyugdíjra, mert a volt férj tartásdíjat fizet neki. Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíj megállapítása nem úgy történik, hogy minden egyes özvegy megkapja a kiszámított özvegyi nyugdíjat, hanem az özvegyi nyugdíj kiszámított összegét meg kell osztani valamennyi jogosult között. A megosztás főszabályként egyenlő arányban történik. Minden egyes özvegynek kiszámolják, hogy egyedüli jogosultként milyen összegű özvegyi nyugdíja lenne, és azt anynyi részre osztják, ahányan özvegyi nyugdíjra jogosultak. Például: ha az elhunyt jogszerző nyugdíja 100 ezer forint volt, az ideiglenes özvegyi nyugdíj összege 30 ezer–30 ezer forint lesz (100 000x60%/2), ha az elvált, vagy külön élő házastársnak járó tartásdíj összege ennél nem kisebb.

Az elvált vagy több mint egy éve külön élő házastárs özvegyi nyugdíja nem lehet magasabb a tartásdíjnak az időközi nyugdíjemelésekkel megemelt összegénél. A példánál maradva ez azt jelenti, hogy ha az elvált házastárs tartásdíjként csak havi 20 ezer forintot kapott, úgy abban az esetben az elhunyt jogszerző után ideiglenes özvegyi nyugdíjként is csak 20 ezer forintot fog kapni, az együtt élő feleség pedig havi 40 ezer forintot.

Végezetül azt is meg kell említeni, hogy az özvegyi nyugdíjra jogosult a többi jogosult ellen indított perben az özvegyi nyugdíj más arányú megosztását is kérheti. A vonatkozó jogi szabályozást a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 51. paragrafusa tartalmazza.

**Winkler Róbert
nyugdíjszakértő**

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető